

Guvernul României - Ordonanță nr. 26/2013 din 21 august 2013

Ordonanța nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară

În vigoare de la 01 septembrie 2013

Consolidarea din data de 20 martie 2018 are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 549 din 29 august 2013 și include modificările aduse prin următoarele acte: OUG 8/2014; L 47/2014; OUG 88/2014; L 186/2014; OUG 2/2015; OG 11/2016; OUG 53/2016; Ultimul amendament în 02 iunie 2017.

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. 1.5 din Legea nr. 182/2013 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1. - Prevederile prezentei ordonanțe se aplică operatorilor economici care sunt organizați și funcționează în baza Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

a) regiilor autonome înființate de stat, societăților/companiilor naționale, precum și societăților comerciale la care statul este acționar unic sau deține o participație majoritară, după caz;

b) regiilor autonome înființate de unitățile administrativ-teritoriale, precum și societăților comerciale la care unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici sau dețin o participație majoritară, după caz;

c) societăților comerciale și regiilor autonome la care persoanele juridice menționate la lit. a) și b) sau instituțiile publice centrale ori locale sunt acționari unici sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, după caz.

Art. 2. - Prevederile prezentei ordonanțe nu se aplică:

a) instituțiilor de credit, instituțiilor financiare și societăților definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și fondurilor de garantare și contragarantare care îndeplinesc condițiile de la art. 1;

b) societăților a căror activitate este reglementată de Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare;

c) operatorilor economici care îndeplinesc condițiile art. 1, dar prin legi speciale sunt exceptați de la aplicarea prevederilor legale privind

fundamentarea și aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli aplicabile operatorilor economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară;

d) unităților de cercetare-dezvoltare definite potrivit Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția celor care îndeplinesc condițiile de la art. 1.

Art. 3. - În înțelesul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) cheltuieli de natură salarială - cheltuielile cu salariile și bonusurile acordate salariaților în bani și/sau în natură, în condițiile legii;

b) cheltuieli cu salariile - salariile de bază, indemnizațiile, sporurile, prime și alte adaosuri și bonificații, pentru a căror determinare se folosește ca element de calcul salariul de bază, sau alte modalități de determinare și care se acordă conform contractului colectiv ori individual de muncă;

c) bonusuri - orice alte avantaje acordate salariaților, în scop personal, în bani și/sau în natură, conform prevederilor legale și ale contractului colectiv sau individual de muncă;

d) productivitatea muncii în unități valorice - raportul dintre valoarea veniturilor totale din exploatare și numărul mediu de salariați;

e) productivitatea muncii în unități fizice - raportul dintre cantitatea de produse finite a cărei expresie valorică se regăsește în veniturile de exploatare și reprezintă mai mult de 50% din nivelul acestora și numărul mediu de salariați;

f) câștigul mediu brut lunar pe salariat - raportul dintre cheltuielile de natură salarială și numărul mediu de salariați/numărul de luni aferente. Din cheltuielile de natură salarială se deduc cheltuielile reprezentând participarea salariaților la profitul anului precedent prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificările și completările ulterioare, și cheltuielile efectuate pentru salariați de natura și în limita prevăzută la art. 21 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

g) plăți restante - sume datorate și neachitate de operatorii economici care au depășit termenul de plată prevăzut de actele normative, de contract/factură sau în alte temeuri.

Art. 4. - (1) Bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor economici se aprobă după cum urmează:

a) prin hotărâre a Guvernului sau prin hotărâre a consiliului local, județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz, inițiată de ordonatorii principali de credite în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea sau în portofoliul cărora se află operatorii economici din categoria prevăzută la art. 1 lit. a) și b). Proiectele de hotărâri ale Guvernului se avizează de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din punctul de vedere al respectării politicii salariale stabilite de Guvern la

elaborarea bugetelor de venituri și cheltuieli și ulterior de către Ministerul Finanțelor Publice;

b) prin ordin comun al ordonatorului principal de credite, al ministrului finanțelor publice și al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice pentru operatorii economici prevăzuți la art. 1 lit. c) la care persoanele juridice prevăzute la lit. a) sau instituțiile publice centrale sunt acționari unici ori dețin direct sau indirect o participație majoritară, precum și, prin excepție de la prevederile art. 1 lit. a), pentru operatorii economici prevăzuți la art. 1 lit. a) al căror număr mediu de personal realizat în anul precedent este mai mic sau egal cu 50 de persoane;

c) prin hotărâre a consiliului local, județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București pentru operatorii economici prevăzuți la art. 1 lit. c) la care persoanele juridice prevăzute la art. 1 lit. b) sau instituțiile publice locale sunt acționari unici ori dețin direct sau indirect o participație majoritară.

d) prin hotărâre a Adunării generale a acționarilor sau, după caz, a Consiliului de administrație, potrivit legii, în cazul în care mai multe unități administrativ-teritoriale au participații la capitalul social al operatorilor economici și au delegat atribuțiile unor asociații pentru reprezentarea intereselor lor potrivit prevederilor Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată, sau în cazul operatorilor economici ale căror acțiuni sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și filialelor acestora.

(2) Operatorii economici care prin legi speciale au reglementat un alt mod de aprobare a bugetului de venituri și cheltuieli nu aplică prevederile alin. (1).

(3) Pentru operatorii economici la care statul, unitățile administrativ-teritoriale sau persoanele juridice prevăzute la art. 1 lit. c) dețin, individual, direct sau indirect, numai o participație minoritară, bugetul de venituri și cheltuieli se aprobă prin hotărâre a Adunării generale a acționarilor sau, după caz, a Consiliului de administrație, potrivit legii.

(4) Operatorii economici pentru care a fost deschisă procedura insolvenței, în condițiile legii, inclusiv filialele acestora, nu au obligația aprobării bugetului de venituri și cheltuieli potrivit prevederilor alin. (1).

(5) Operatorii economici ce intră sub incidența alin. (1) lit. d), aflați în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea organelor administrației publice centrale, prezintă Ministerului Finanțelor Publice, în vederea centralizării indicatorilor economico-financiari aprobați, bugetul de venituri și cheltuieli însoțit de anexele de fundamentare, în termen de 10 zile de la aprobarea sau rectificarea acestuia, după caz, în condițiile legii de către Adunarea generală a acționarilor sau, după caz, de către Consiliul de administrație.

Art. 5. - Formatul și structura bugetului de venituri și cheltuieli, anexele de fundamentare, precum și modul de calcul al indicatorilor prevăzuți în acestea se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 6. - (1) Operatorii economici prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a) -c) prezintă, în vederea aprobării, după consultarea prealabilă a organizațiilor sindicale, bugetul de venituri și cheltuieli însoțit de anexele de fundamentare, întocmite în

conformitate cu prevederile legale în vigoare, organelor administrației publice centrale ori locale, după caz, în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea sau în portofoliul cărora se află, în termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a legii anuale a bugetului de stat sau a aprobării bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor sau municipiului București, după caz.

(11) Operatorii economici prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. d), ale căror acțiuni sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, și filialele acestora, prezintă, potrivit legii, bugetul de venituri și cheltuieli însoțit de anexele de fundamentare, întocmite în conformitate cu prevederile legale în vigoare, Adunării generale a acționarilor, în vederea aprobării acestora, după consultarea prealabilă a organizațiilor sindicale, și publică bugetul de venituri și cheltuieli cu valorile aferente anului curent, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii anuale a bugetului de stat sau de la data aprobării bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București, după caz.

(2) Operatorii economici cu statut de filiale prezintă organelor administrației publice centrale sau locale, după caz, bugetul de venituri și cheltuieli în termen 10 zile de la intrarea în vigoare a hotărârilor de aprobare a bugetelor de venituri și cheltuieli prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a).

(3) Organele administrației publice centrale sau locale, care au în subordine, în coordonare, sub autoritate operatori economici, au obligația ca, în termen de maximum 15 de zile de la primirea proiectelor bugetelor de venituri și cheltuieli, întocmite în conformitate cu prevederile legale în vigoare, să elaboreze și să transmită în vederea avizării documentația necesară aprobării acestora sau să le aprobe, după caz.

Art. 7. - (1) Anual, prin legea bugetului de stat se stabilesc obiective de politică salarială pe baza cărora operatorii economici fundamentează indicatorii din bugetele de venituri și cheltuieli.

(2) Reprezentanții statului, respectiv ai unităților administrativ-teritoriale, din cadrul organelor de administrare și de conducere ale operatorilor economici au obligația să pună în aplicare obiectivele politicilor prevăzute la alin. (1).

Art. 8. - (1) Până la aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pentru anul curent, operatorii economici pot efectua cheltuieli totale lunar, în limita a 1/12 din cheltuielile totale aprobate prin bugetele de venituri și cheltuieli ale anului precedent sau 1/12 din cheltuielile totale propuse în proiectul de buget aprobat de Adunarea generală a acționarilor, respectiv Consiliul de administrație al operatorului economic, după caz, în situația în care acestea sunt mai mici decât cele din anul precedent.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), operatorii economici care, datorită specificității activității și/sau volumului activității desfășurate într-o anumită perioadă a anului, pot efectua în această perioadă cheltuieli mai mari de 1/12 din cheltuielile totale aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli al anului precedent, nivelul acestora fiind aprobat de ordonatorul principal de credite în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea căruia se află.

(3) Limita de cheltuieli prevăzută la alin. (1) și (2) se calculează ținând cont de numărul de luni pentru care a fost aprobat ultimul buget de venituri și cheltuieli.

(4) Operatorii economici care în termen de 45 de zile de la împlinirea termenului stabilit la art. 6. alin. (1) și (2), după caz, nu au aprobat bugetul de venituri și cheltuieli în conformitate cu art. 4 pot angaja și efectua cheltuieli lunar în cuantum de 90% din limita prevăzută la alin. (1) și (2), după caz, începând cu luna următoare împlinirii acestui termen și până la data aprobării.

Art. 9. - (1) La fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli operatorii economici au în vedere, dar fără a se limita la acestea, următoarele:

a) respectarea politicii Guvernului și respectiv a unităților administrativ-teritoriale privind îmbunătățirea performanțelor economico-financiare ale operatorilor economici;

b) respectarea obiectivelor de politică salarială stabilită prin legea anuală a bugetului de stat;

c) criteriile de performanță specifice și obiectivele cuantificate privind reducerea plăților și creanțelor restante, reducerea pierderilor, creșterea profitului, a cifrei de afaceri, precum și creșterea productivității muncii, prevăzute în contractele de mandat, stabilite în corelație cu strategia de administrare a Consiliului de administrație/Consiliului de supraveghere și a planului de management al directorilor/membrilor directoratului operatorilor economici;

d) programele de achiziții de bunuri și servicii pentru desfășurarea activității, fundamentate pe baza posibilităților reale de plată a acestora;

e) programele de investiții și dotări, fundamentate în limita surselor legale de finanțare a acestora;

f) programele de reducere a plăților/creanțelor restante.

(2) În situația în care gradul de realizare a veniturilor totale aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli, în fiecare dintre ultimii 2 ani, a fost mai mic de 90%, fundamentarea veniturilor totale pentru anul curent este cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent. Veniturile rezultate ca urmare a sumelor primite de la bugetul de stat nu se iau în calcul la determinarea gradului de realizare a veniturilor totale.

(3) Creșterea câștigului mediu brut lunar pe salariat se stabilește procentual din indicele de creștere a productivității muncii calculate în unități valorice sau fizice, după caz. Limita procentuală maximă a creșterii câștigului mediu brut pe salariat se stabilește prin legea anuală a bugetului de stat.

*) Potrivit art. 49 alin. (5) din legea nr. 186/2014, prevederile art. 9 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, nu se aplică în anul 2015.

(31) Sunt exceptați de la aplicarea prevederilor alin. (3) operatorii economici care înregistrează creșteri ale câștigului mediu brut lunar pe salariat datorate majorării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, numai pentru personalul care intră sub incidența reglementărilor referitoare la această majorare.

(4) «abrogat»

Art. 10. - (1) Operatorii economici respectă în execuția bugetelor de venituri și cheltuieli următoarele reguli:

a) cheltuielile de natură salarială, numărul de personal la finele anului, aprobate prin bugetele de venituri și cheltuieli, reprezintă limite maxime ce nu pot fi depășite;

b) în cazul în care se înregistrează depășiri sau nerealizări ale veniturilor totale aprobate, se pot efectua cheltuieli totale proporțional cu gradul de realizare a veniturilor totale, cu încadrarea în indicatorii de eficiență aprobați;

c) în cazul în care se înregistrează nerealizări ale surselor de finanțare a investițiilor aprobate se procedează la reconsiderarea angajamentelor aferente și la efectuarea tuturor demersurilor legale pentru ca recepția de servicii, lucrări și bunuri să fie efectuată la nivelul surselor de finanțare recalculate;

d) respectarea nivelului anual al plăților restante aprobat prin bugetul de venituri și cheltuieli aprobat;

e) angajarea de cheltuieli din credite bugetare aprobate se va face la nivelul celor repartizate de ordonatorul principal de credite potrivit art. 21 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

f) creșterea nivelului câștigului mediu brut lunar pe salariat și a productivității muncii conform prevederilor art. 9 alin. (3) se calculează în funcție de indicatorii economico-financiari realizați în anul precedent.

(2) Operatorii economici pot proceda la rectificarea bugetelor de venituri și cheltuieli, conform prevederilor art. 4, atunci când din motive temeinic justificate sunt necesare modificări ale nivelului următorilor indicatori economico-financiari aprobați, astfel:

a) depășirea limitelor maxime ale indicatorilor economico-financiari prevăzuți la alin. (1) lit. a), cu respectarea obiectivelor de politică salarială stabilită prin legea anuală a bugetului de stat și a prevederilor art. 9 alin. (3);

b) reducerea profitului brut/majorarea pierderii și/sau a dividendelor cuvenite bugetului de stat sau local, în situația în care nu se respectă prevederile alin. (1) lit. b);

c) reducerea productivității muncii;

d) creșterea nivelului cheltuielilor totale la 1.000 lei venituri totale;

e) depășirea nivelului plăților restante;

f) în alte situații impuse de prevederile legale.

(3) Operatorii economici aflați sub incidența prevederilor art. 9 alin. (2) pot majora veniturile totale prin rectificarea bugetelor de venituri și cheltuieli, în semestrul 2 al anului curent, cu condiția ca în semestrul 1 al anului curent gradul de realizare a veniturilor totale a fost depășit și indicatorii de eficiență realizați să fi fost cel puțin la nivelul aprobat.

(4) Rectificarea bugetelor de venituri și cheltuieli prevăzută la alin. (2) se aprobă, în condițiile art. 4 alin. (1) - (3), până la data de 31 octombrie a anului curent, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (2) lit. f), care se aprobă până la finele exercițiului financiar al anului curent.

Art. 11. - Operatorii economici aflați în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea sau în portofoliul ministerelor, celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și autorităților publice centrale au obligația de a prezenta până la termenul legal de depunere a situațiilor

financiare anuale, la Ministerul Finanțelor Publice, execuția bugetului de venituri și cheltuieli întocmit pe baza indicatorilor economico-financiari realizați și anexele de fundamentare corespunzătoare, în vederea analizei acestora din punctul de vedere al încadrării, în nivelul anual aprobat.

Art. 12. - Operatorii economici au obligația să transmită Ministerului Finanțelor Publice fundamentări, analize, situații, rapoartări referitoare la indicatorii economico-financiari, astfel:

a) lunar, trimestrial și anual, operatorii economici reclassificați în sectorul administrației publice, potrivit listei publicate de Institutul Național de Statistică;

b) lunar, trimestrial și anual, operatorii economici care funcționează la nivelul administrației publice centrale;

c) trimestrial și anual, operatorii economici care funcționează la nivelul administrației publice locale;

d) anual, de către operatorii economici prevăzuți la lit. a)-c) aflați în stare de lichidare potrivit prevederilor legale.

Art. 121. - Prevederile art. 11, precum și obligația și termenele prevăzute la art. 12 lit. b) se aplică și unităților de cercetare-dezvoltare cu personalitate juridică definite potrivit Ordonanței Guvernului nr. 57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția instituțiilor publice.

Art. 13. - (1) Constituie contravenție următoarele fapte:

a) nerespectarea termenelor prevăzute la art. 6 alin. (1)-(2).

b) depășirea limitelor prevăzute la art. 8;

c) depășirea anuală și trimestrială a nivelului plăților restante prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli și în anexele de fundamentare prezentate la aprobarea acestuia.

d) nerespectarea în execuție a corelației prevăzute la art. 9 alin. (3);

e) nerespectarea prevederilor art. 10 alin. (1);

f) «abrogat»

g) nerespectarea prevederilor art. 12.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei.

(3) «abrogat»

(31) «abrogat»

(4) «abrogat»

(5) Organele de control ale Ministerului Finanțelor Publice, prin aparatul propriu și/sau al Agenției Naționale de Administrare Fiscală, sunt abilitate să constate contravențiile prevăzute la alin. (1) și să aplice sancțiunile prevăzute la alin. (2) operatorilor economici prevăzuți la art. 1.

(6) Prin derogare de la prevederile art. 13 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, aplicarea sancțiunii potrivit alin. (2) se prescrie în termen de 12 luni de la data săvârșirii faptei.

(7) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14. - (1) Se interzice operatorilor economici la care statul și unitățile administrativ-teritoriale dețin direct sau indirect o participație unică sau majoritară să acorde remunerații reprezentanților în adunările generale ale acționarilor.

(11) În exercitarea calității de acționar la societățile la care dețin direct sau indirect o participație unică sau majoritară, statul și unitățile administrativ-teritoriale acordă mandate cu titlu gratuit reprezentanților săi în adunările generale ale acționarilor acestor societăți.

(2) Nivelul remunerațiilor membrilor consiliilor de administrație, consiliilor de supraveghere și directorilor care nu au fost numiți în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin asimilare cu cele prevăzute de aceasta, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate.

Art. 141. - Ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la operatorii economici prevăzuți de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 203/2009, cu modificările și completările ulterioare, trimiterea se consideră a fi făcută la operatorii economici prevăzuți de prezenta ordonanță.

Art. 15. - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă:

a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 23 iunie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 203/2009, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 27-29 și 31 din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare;

c) art. 15 alin. (1), (2) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 8 aprilie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 275/2008, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor publice,
Daniel Chițoiu
Ministrul delegat pentru buget,
Liviu Voinea
p. Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Shaideh Sevil,
secretar de stat
Ministrul muncii, familiei, protecției sociale
și persoanelor vârstnice,
Mariana Câmpeanu

București, 21 august 2013.
Nr. 26.